

Roll No.

Total No. of Pages : 4+2

ME 2014-15

Total No. of Questions : 25+15+5+1

उत्तरमध्यमा द्वितीयखण्ड

विषय कोड : 823

पुराणेतिहासः

पञ्चम प्रश्नपत्र

समय : 3 घण्टे

पूर्णांक : 100

निर्देशः— सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

खण्ड 'अ'

(अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः)

25×1=25

1. श्रीविष्णुपुराणस्य रचयिता कः ?
2. बुधः कस्य पुत्रः ?
3. करुषः कस्य पुत्रः ?
4. सुकन्या कस्य पुत्री ?
5. हू. हू. कः ?
6. बलरामस्य पत्नीनाम किम् ?
7. मान्धाता कस्य पुत्रः ?
8. अच्युतपदस्य शब्दस्य अभिप्रायः किम् ?
9. दीर्घबाहुः कस्य पुत्रः ?

10. पंचमोऽध्यायस्य विषयवस्तुः लिखतु।
11. गङ्गापानं केन कृतम् ?
12. धन्वन्तरिः वंशः किम् ?
13. रम्भस्य पितुर्नाम किम् ?
14. माहिष्मती पुरी प्रवर्तकः कः ?
15. पृश्निकस्य वंशोऽभवत् ?
16. भारतीय साहित्ये प्राप्तअंशाः नामानि लिखतु।
17. महाभाष्यरचनाकारः कः ?
18. राजतरंगिणी रचनाकारः कः ?
19. वैदिकसभ्यता कालः कः ?
20. सिन्धुसभ्यता अन्वेषणम्।
21. सरस्वती नदी उद्गमः किं अस्ति ?
22. वेदस्यऽर्थः।
23. मौर्यवंशस्य प्रमुख शासकानां नामानि लिखतु।
24. वेदत्रयीऽभिप्रायः।
25. अर्थशास्त्रस्य रचनाकारः कः।

खण्ड 'ब'

(लघूत्तरीया: प्रश्नाः)

15×2=30

1. चतुर्घोऽंशस्य प्रथम श्लोकः विलिख्यताम्।

अथवा

मनवंशस्य वर्णनं संक्षिप्ते स्पष्टयतु।

2. शर्यातिपुत्रस्य राज्यवर्णनं विलिख्यताम्।

अथवा

इक्ष्वाकु उत्पत्तिः विलिख्यताम्।

3. पुरज्जयस्य वैशिष्ट्यं निरूपयतु।

अथवा

युवनाशवोत्पत्तिः लिखतु।

4. मान्धाताक्षेत्रं वर्णयताम्।

अथवा

विषसर्प रक्षाकृते नर्मदामंत्रं विलिख्यताम्।

5. त्रिशंकुवंशस्य परिचयः लिखतु।

अथवा

राजासगरस्य वंशस्य परिचयः विलिख्यताम् ?

6. खट्वाङ्गहेत्वर्थं सप्तर्षिकथनं विलिख्यताम् ?

अथवा

'जनकः' 'वैदेह' 'मिथि' शब्दान परिभाषयतु ?

10. 7. पुरुरवा वरप्राप्तिः विवरणं विविच्यताम्।
11. अथवा
12. पुरुरवा षडपुत्राणां नामानि विलिख्यताम्।
13. 8. जमदग्निः वंशस्य परिचयः संक्षिप्ते विविच्यताम्।
14. अथवा
15. शतक्रतुः इन्द्रपदं वृत्तान्तं विलिख्यताम्।
16. 9. राजा ययातिर्युगवस्था प्राप्तिवृत्तान्तं लिखतु।
17. अथवा
18. कतिवीर्यस्य वैशिष्ट्यं स्पष्टयतु।
19. 10. जनपद महाजनपदश्चकालः लिखतु।
20. अथवा
21. मौर्यकालः लिखतु।
22. 11. सिन्धुघाटी सभ्यतायाः प्रमुख नगराणां नामानि लिखतु।
23. अथवा
24. सिन्धुसभ्यताया केन विलिख्यताम्।
25. 12. वैदिकसभ्यता स्पष्टयतु।
- अथवा
- वैदिकसभ्यतायाः धार्मिक जीवनं विलिख्यताम्।

3. वैदिकसभ्यतायाः सैन्यसंघटनं स्पष्टयतु।

: 4+2

अथवा

5+5+1

भारतवर्षस्य प्राचीन महाकाव्याः।

4. जनपदमहाजनपदश्च युगं स्पष्टयतु।

अथवा

जैनधर्मः स्पष्टयतु।

5. बौद्धः धर्मस्य परिचयः संक्षिप्ते विलिख्यताम्।

: 100

अथवा

बौद्धधर्माऽनुयायी देशानां नामानि लिखतु।

खण्ड 'स'

दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः

5×7=35

6×1=25

मनोर्वशस्य परिचयः संक्षिप्ते विलिख्यताम्।

अथवा

युवनाश्व परिचयः लिखतु।

श्रुतवर्णस्य वैशिष्ट्यं लिखतु।

अथवा

श्रीरामराज्यं वैशिष्ट्यं लिखतु।

वृध जन्मवृत्तान्तं लिखतु।

अथवा

कृप-कृपी उत्पत्ति स्पष्टयतु।

4. चन्द्रगुप्तमौर्यस्य वैशिष्ट्यं लिखतु।

अथवा

बिन्दुसारस्य परिचयः लिखतु।

5. अशोकमहान स्पष्टयतु।

अथवा

मौर्यसाम्राज्यस्य पतनं कारणं विलिख्यताम्।

खण्ड 'द'

1. कुरुवंशस्य परिचयोऽवलम्ब्य शान्तनु नाम सार्थकता स्पष्टयतु।

1×10=10

अथवा

अशोकस्य धर्मवैशिष्ट्यं विलिख्यताम्।